

A TENGERRPART

NAPILAP.

IV évfolyam.

FIUME, péntek, 1907. december 20.

287. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIA DEGLI OPERAI.

Telefon 920. számon.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Fél évre . . . 12 kor. Hátrahőre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDMÉRŐKÉPT

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos postai sorozat 40 fillér.

A fiumei reformok.

Most egy esztendeje, hogy a kormány sok mindenféle reformterve Fiumét illetően nyilvánosságra jutott. A határrendőrség életbeléptetését már befejezett ténynek mondották. Andrassy belügyminiszter az államrendőrség kérdését kezdte feszegetni, s az akkori igazságügyi miniszter Polonyi Géza, miniszterségének alkonyán egy parlamenti beszédben fejtette ki, hogy mi a szándéka, miképpen fogja a fiumei botrányos törvénykezési rendet megváltoztatni.

Azóta sok minden megváltozott. Polonyi ur ment, s vele a fiumei törvénykezési reformok. Andrassy minisztert most a visszavándorlás érdekli leginkább. Mit neki finmei közbiztonság, visszavándorlás, kivándorlás, idegen forgalom ellenőrzése, a delta védelme? A fő a béke, a sok visszavándorló. A többi majd csak ellesz valahogy az ő üdvös javaslatai nélkül is.

Igy hát kutba estek a fiumei reformtervek s nincs többé szó a sommás eljárás, az örökösödési, végrehajtási, lakás- stb. törvény életbeléptetéséről. Ez nem kell sem az új miniszternek, sem a fiumeieknek. A Bach-korszak ostoba törvényei maradhatnak tovább is érvényben és te boldog fiumei, akinek megadott a sors minden szükségeset, gyönyörűséggel nézheted, hogy az eladósodott szegény tisztviselő feje alól mint huzzáb ki a párnát, mint moztoghatják meg az utcán és vehetik el az utolsó garasát.

Már a lakásdolgokkal ugy-e másképpen állunk. Itt a fiumei háziur sinyli meg a törvény ostoba rendelkezéseit. A boldog lakó addig szerencsélteheti a házat, amíg neki tetszik s a mellett még lakásbért sem muszáj fizetnie. Ha a törvényt hivod segítségül, nincs bene köszönet. Két esztendeig is elhúzzák az ügyet.

S mi is történe akkor, ha a lakók a lakászsorát megtorlandó sztrájkot hirdetnek, laknak és nem fizetnek. Ugy-e kellemetlen volna az ügy?

De menjünk tovább. A boldog fiumei a pörét is addig huzhatja, halaszthatja, amíg a felperes meg nem hal, sőt csuda, hogy eddig nem akadt a fiumei bíraskodás mellett olyan pör, amelyikre ráillik Eötvös Károly mondása, hogy ezer évig tart és még sincs vége. A fiu-

mei pörök kimenetelét megvárni biz' nehéz dolog. Végtelen türelem kell hozzá. De ne folytassuk a tények felsorolását.

A magyar nyelv fakultatív használata az első, amit életbe kell léptetni a fiumei bíróságoknál. Mert hiszen furcsa és lehetetlen állapot, hogy magyar ember olasz nyelven kenytelen beadványait a bírósághoz írtatni s a bírák olaszul hallgatják ki. Ha pedig ezt a szép nyelvet nem érti, tolmácsot kell fizetnie, mert a tisztelt bíró urak nem tartották érdeemesnek, hogy a magyar nyelvet megtanulják.

A fiumei bírósági reformokról azonban hallgat a kormány. És hallgat a határrendőrség kérdéséről is. Nem hajtja végre a Tisza István alkotta törvényt, amely elsősrban is Fiumében rendeli el a határrendőrség életbeléptetését. Hiszen érthető is. Fiumén át bonyolítják le a kivándorlást s éppen itt nem lépte tik életbe a határrendőrségi törvényt. Pedig Fiumében akadna csak dolga igazában a határrendőrségnek. Fiumében rengeteg idegen fordul meg. Nemzetközi szélhámosok, pénzhamisító bandák, hamiskártyások. Hiszen erről tudomása is van a fiumei autonómrendőrségnek. De benne nincs meg az elszántság, hogy a nótórius gazemberek körmére koppintson. Ő fél a nyilvános működéstől és még a dicsőségről is lemond, csakhogy dolga ne akadjon és békében éljen.

Az autonómrendőrség intézményét nem akarják megbolygatni. Az államrendőrség, a melynek életbeléptetésével fenyegetik már egy évtizede a fiumeieket, továbbra is a jövő programjába tartozik. Fiumében garázgálkodhatnak a veszedelmes elemek, a város közbiztosága lehet bármilyen zilált, azért az autonóm rendőrség fenáll továbbra is, a város és a maga szegényére.

Most már csak az a kérdés, hogy ezek után mik azok a fiumei reformok. Sem határrendőrség, sem államrendőrség, sem törvénykezési reformok? Hát Fiume nem érdemel semmit sem? Fiume ezentul a magyar állam mostoha gyermeke leszen? Ezt kell hinnünk, amídon látjuk, hogy a sok mindenféle tervvel a magyar államhatalom meghátrál.

(f. o.)

visszavándorlás.

— Newyorki levél. —

NEWYORK, dec. 8.

A hazatérők száma napról-napra egyre nő, szaporodik, annyira, hogy a különböző hajóstársaságok nem győzik eszállításukat. A mult héten több mint 75,000 ember, többnyire magyar, tót, olasz és lengyel szállt a hajóra a newyorki kikötőben, az ország minden vidékéről beérkező jelentések és a hajótársulatok intézkedései szerint pedig a jövő hetekben annyi ember fogja elhagyni Amerikát, mint eddig még soha. Általában arra számítanak, hogy ez év végéig ötszáz ezren térnek vissza hazájukba. A mai helyzetnek kétségkívül a pénzügyi válság az oka. Számítalan gyár a pénzügyi válság után azonnal megszüntette a munkát. Csak az amerikai nagyobb telepekről szóljunk, például Bridgeporton 2000, Bethlehemben 3500, Sharonban 2000, South Bendben 500, Pittsburgban 4000, Csikágóban 3000 magyar ember vesztette el a kenyerét. A pénzügyi válság hatását nagyon is megérzik a főbb ipari és kereskedelmi központokon is.

Hivatalos jelentések szerint Newyorkban több mint 200,000 ember, Csikágóban 40,000, Pittsburg környékén 15,000, Filadelfiában 25,000, Scranton és vidékén 14,000 ember van munka nélkül. Hogy meddig tart e válságos állapot, azt senki sem tudja. Annyi bizonyos, hogy az ide tél a legszomorubb telek egyike lesz, mi csak valaha volt Amerikában. Az amerikai sajtó és közvélemény persze nagyon rossz szemmel nézi a nagy visszavándorlást. Nem az fáj az amerikaiknak, hogy az az 500,000, vagy több ember elhagyja Amerikát, hanem az, hogy az 500,000 hazatérővel egy csomó dollárt, az amerikai sajtó szerint, körülbelül 60 millió dollárt is kivisznek Amerikából, éppen most, amikor a rendesnél jóval kisebb a készpénz forgalom.

Az amerikai közvéleményt a nativisták azzal izgatják a bevándorlók ellen, hogy a bevándorlók csak fejős tehénnek nézik Amerikát, nem gondolnak arra, hogy Amerikával szemben vannak kötelességeik is. A nativisták mozgalmának eredménye, hogy Pennsylvania állam connelsvillei kerületében a puhaszén és koksztársaságok állítólag elhatározták, hogy ezután vállalatoknál csak angolul beszélő (vagyis amerikai) munkást alkalmaznak és a maryslandi gyártelep, amely jó munkaidőben 50-60,000 munkásnak ad kenyeret az Egyesült Államok nyugati partjain fekvő hajógyárakban, elhatározta, hogy munkát csak olyanoknak ad, akik már amerikai állampolgárok.

De a hazatérés nem csökkentette a bevándorlást, sőt ellenkezőleg a bevándorlás nagyobbodott. Watschorn bevándorlási biztos hivatalos jelentéseiben folytonosan panaszkodik a miatt, hogy az ellis-islandi bevándorlási hatóság épülete szűk, nincs elég helye a beván-

Ritkán kínálkozó
alkalom!

Schwarz és Gerő czégnél

FIUME ►►►►
◄◄◄◄ CORSO

Karácsonyra és ujévre

Gyermekruha, kabátkák, köpenyek, női kosztümök, aljak mélyen leszállított áron adatnak el. Mindennemű férfi és női divatcikkekben a legpraktikusabb ajándékok vásárolhatók. ▲▲▲▲

dorlok elhelyezésére, meg hogy kevés a hivatalnok, tolmács, stb. És a bevándorlási biztoshoz igazán van. Hivatalos jel utasok igazolják, hogy az 1907-ik esztendő első tíz hónapjában 1.029.167 bevándorló érkezett az Egyesült Államokba és csak magában október hónapban 111.514, köztük 15.655 magyar bevándorló szállt partra Newyorkban, 6670 bevándorlóval több, mint az előző esztendő október hónapjában.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk

új telefonszáma

920.

Minden a lapot érintő ügyben e számot tessék felhívni.

— A pénzügyi bizottság tegnap délután Smoquina A. F. elnöklésével ülést tartott, amelyen Vio Ferenc dr. polgármester és Besocca városi mérnök is részt vett. Az ülésnek tárgyalnia kellett volna a fiumei villamosági részvénytársaság ajánlatát az üzem átvétele dolgában. A város ugyanis pört folytat a társaság ellen, amelyet azonban feltétlenül el fog veszteni. Most tehát egy békés megoldást találtak. A város megveszi a villamosmüvet, azt vagy föntartja, vagy átveszi és megépíti a városi hidroelektrikai müvet, amelyről azonban a szakemberek nem valami sok jót várnak. A gróhóvízi forrásnál ugyanis sokszor nem bugyug a víz s így többször kell majd a gőzüzemet igénybe venni, mint a vizet.

— Jung Antal meghalt. Jung Antal miniszteri számtanácsos, a budapesti munkaközvetítő hivatal igazgatója, tegnap szívszélhűdés következtében Budapesten meghalt. Jung Antal ezelőtt a fiumei tengerészeti hatóság számvevőségi osztályának a vezetője volt s a magyarság minden mozgalmában részt vett. Elhunyt városzerte általános részvétet kelt.

— Az üres „Carpathia.” A Cunard hajóstársaság „Carpathia” gőzöse ma érkezett vissza Triestből Fiuméba. A hajó ugyiszólván üresen indul tengerentúli útjára. Eddig mindössze ötvenen jelentkeztek a hajóra. A „Carpathia” holnap hagyja el kikötőnk.

Utóbb arról értesítettek bennünket, hogy a „Carpathia” nem indul Newyorkba, hanem dokkba megy Liverpoolba, miután ötven vagy hatvan kivándorló kedvéért nem érdemes a nagy hajót Newyorkba indítani. Az a körülmény, hogy a „Carpathia”-ra csak 50—60 kivándorló jelentkezett, a kivándorlás megszűnését jelenti. Mindenesetre örvendetes körülmény ez, amit azonban nem lehet végleges eredménynek tekinteni, mert mielőtt az amerikai gazdasági viszonyok javulnak, ismét özönlenni fog a magyar nép az oceánon túlra. A „Carpathia” utasait a társaság saját költségén vasúton Liverpoolba szállítja, s annak valamelyik gőzössel viszi Newyorkba.

— Egy fiumei találmány. Érdekes fiumei találmányról beszélnek a fiumei tengerészeti körökben. A feltaláló Bongyis Mihály fiumei elektrotechnikus, aki olyan hajómentő készüléket talált fel, amely ha a gyakorlatban beválik, fontos szolgálatot teend majd a tenger népének. A találmányt Franciaországban, Angolországban és Magyarországon már szabadalmazták s mint értesültünk a szakkörök komolyan foglalkoznak a találmány értékesítésével.

— A „Slavonia” visszavándorlói. Az Adria tengerhajózási társaságtól nyert értesítés szerint a „Slavonia” gőzös, amelyet a belügyi kormány intézkedésére állítottak be újból a menetrendbe, december 26-ikán érkezik kikötőnkbe. A gőzösnak Liverpoolba kellett volna menni a szokásos hajóvizsgálat megejtése céljából, a belügyminiszter intézkedése miatt azonban a visszavándorlók könnyebb hazaszállítása érdekében további intézkedés for-

galomban marad. A „Slavonia” gőzössel, melynek majdnem 2000 harmadik osztályú utaszállításra van engedélye, csak 1600 visszavándorló érkezik haza.

— Legújabb hadihajónk „szolgálatban.” Haditengerészetünk legújabb csatahajója, az „Erzherzog Ferdinand Max” január 1-én lép „szolgálatba.” A hajóra 730 embert osztottak be. A hajót csak úgy tudták legénységgel ellátni, hogy a „Babenberg” és „Aspern” hadihajókat szolgálaton kívüli helyezték s a tartalékba osztották be.

— Szerencsétlenség a Danubius gyárban. A Danubius hajógyárban tegnap súlyos szerencsétlenség érte Mladenics Antal 38 éves kuszmai illetőségű munkást. Miközben egy hajó építésénél foglalatzkodott, lezuhan a körülbelül négy méteres mélységbe. A fején szenvedett súlyos sérüléseket. A mentők a kórházba szállították.

— Tűz. Tegnap este nyolc óra tájban tűz támadt a Szerpentina uton a 20. számú házban, ahol egy Kovacsics nevű vasutascsalád lakott. Az idejében hívott tűzoltók néhány pillanat alatt eloltották a tüzet, amely csak kisebb kárt okozott.

— Osztrák vasutak államosítása. Az államosítandó vasúttársaságok igazgatóságaihoz már megérkezett a hivatalos meghívás a kormánytól, hogy a tárgyalásokra nevezik meg képviselőjüket és az illető vasúttársaságok vezetősége megteszi a számításokat, amelyeknek alapján a kormánnyal tárgyalni fog. A vasuti minisztérium már befejezte ezeket az előmunkálatokat, a vasutaknál nevezetesen az államvasúttársaságnál még folynak a számítások. Majdnem bizonyos, hogy az államosítási tárgyalások már a jövő héten, de mindenesetre még újév előtt megindulnak.

— Társadalomtudományi kör. A fiumei társadalomtudományi kör pénteken este 8 órakor saját helyiségében (Via Fiuma 2. szám) felolvasó estét tart, amelyen Klein Ármin, az Adria hajóstársaság tisztviselője az angol munkásszervezetek küzdelmét fogja ismertetni magyar nyelven.

— Letartóztatott kivándorló asszony. A rendőrség letartóztatta Cento Maria 19 éves kivándorló asszonyt, aki hamis utlevéllel Triestbe akart utazni, hogy onnan az Austro-Americana gőzösnél Amerikába induljon.

— Mozgófényképek. Az „Edison”-terem legújabb műsora: A cselédek itélete. — Japán bűvészet. — Részlet a „La Favorita” operából, gramofon és zenekari kísérettel. — A vetélytársak. — A titokzatos szekrény.

— Fenicse szinkör. A Fenicse szinkörben a Pathé Frères kinematográfegj új műsort mutat be. Az előadás fél 9 órakor kezdődik.

— Karácsonyra. Ez évben hölgyeink végre fiumei gyárunk készítményeit: a közismert kitűnő fiumei különlegességeket dus választékban és teljesen friss állapotban szerkeztetik be. A csokoládégyárban előállított remek bonbonierek, amelyek karácsonyi ajándékokra igen alkalmasak és mindennemű karácsonyfadísz Schlöglné (Corso 6.), raktárában kapható, aki csak fiumei gyármanókat árusít. E különlegességi üzlet valóban megérdemli, hogy minden fiumei háziasszony támogatásban részesítse.

x Dr. Keszthelyi Péter orvos, aki ez időig Szusákon folytatta orvosi működését, lakását november hó 1-től Fiuméba, Corsia Deák 30, (Ossoninack-féle ház) I. emelet helyezi át.

TÁVIRAT. DE TELEFON.

A képviselőház ülése.

Az osztrák delegáció.

A kamatláb a régi.

Az osztrák postások passzív-rezisztenciája.

Anglia készülődése.

Az orosz forradalom.

A teli hajóraj utja.

Moltke és Harden.

Az osztálysorsjáték huzása.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, dec. 19. A képviselőház mai ülésén Jasth Gyula elnököl.

Hermann Ferenc a hírlapírók kérvényére vonatkozó bizottsági jelentést, Héderváry Lehel a mentelmi bizottság előadója pedig a mentelmi bizottságnak Supilo Ferenc és Popovics Dusan ügyében hozott határozatát terjeszti elő. A bizottság Popovicsot tizenöt napi kizárással, Supilót pedig a Ház megkövetésére ítéli.

Banjanin horvát képviselő közbeszól: — Ez Wekerle bizottság, nem pedig mentelmi bizottság.

Az elnök a közbeszólót rendretasítja. Mazsaranic képviselőt az elnök kétszer utasítja rendre közbeszólásai miatt.

Majd fölteszik a kérdést a mentelmi bizottság határozata fölött.

A Ház a bizottság határozatát elfogadta.

Erre Supilo Ferenc megköveti a Házat, majd magyar nyelven a házszabályokhoz szól. Szóvá tette Jasth Gyula elnök tegnapi kijelentését, amely megerősíti a horvátoknak ama törvényadta jogát, hogy horvátul beszélhessenek. A horvátok — folytatta Supilo — élni fognak ezzel a joggal.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a horvátok visszaélnék a jogokkal. Nem nyelvkérdésről van szó, hanem az állam ellen irányuló merényletről. Végül kijelenti, hogy nem fogja tovább tűrni a horvátok garázdálkodását.

Ezután áttérnek a kvótatörvényjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Szell Kálmán személyes kérdésben beszél és visszautasítja az ellene elhangzott vádakot.

Utána Berlics, majd Supilo beszél a javaslat ellen.

Az ülés folyik.

Az osztrák delegáció.

BÉCS, decz. 19. Az osztrák delegáció holnap ül össze. Minthogy ebben az időben egy a képviselőház, mint az urakháza is ülést tart, a delegáció nem ülésezhetik az ország-házban. A delegáció ülésére valószínűleg az alsóausztriai tartománygyűlés termét fogják rendelkezésre bocsátani. Erről folynak már a tárgyalások.

A kamatláb a régi.

BÉCS, dec. 19. Az osztrák magyar bank igazgató tanácsa ma ülést tartott. A kamatlábakat nem szállították le, így tehát a pénzügyi helyzet változatlan.

Az Osztrák postások passzív-rezisztenciája.

BÉCS, dec. 19. A postások mozgalma Bécsben változatlanul tart, a vidéken azonban folyton nagyobb arányokat ölt. Egyes bécsi postakivatalokban jelentékeny torlódás észlelhető. A vidékről érkező jelentések egyhangulag torlódásról számolnak be. Nagy az izgalom azon hivatalnokok ellen, akik díjazás ellenében szolgamunkákat teljesítenek. Minderre természetesen nem volna szükség, ha nem volna passzív rezisztencia. Hogy pedig mégis van, bizonyítja az az erőlködés, amelylyel a forgalmat fel akarják tartani. A folyamodóktól és szolgáktól kétszeres szolgálat teljesítését követelik és az ideiglenes kisegítő alkalmazottakat, kiket elbocsátottak, újra szolgálat teljesítésére hívják be. A brükki postafőnök ellen, — aki egyik alkalmazottat a passzív-rezisztenciában való részvételért állásától fölfüggesztette — a végrehajtó bizottság „hivatalos hatalommal való visszaélés” címen följelentést tett.

Anglia készülődése.

LONDON, dec. 19. Haldane hadügyminiszter Hanleyben beszédet mondott, amelyben rámutatott Németország és az Egyesült-Államok folyton szaporodó lakosságára és megjegyezte,

hogy elérkezett az idő, amidőn Anglia nem bízhatik teljesen aszpán flottájában, hanem a honvédelem-ügyre is a legnagyobb figyelmet kell fordítania.

Az orosz forradalom.

SZENTPÉTERVÁR, dec. 18. Az itteni rendőrség házkutatást tartott a „S. godnia” újság szerkesztőségében és egy nyomdában, ahol a *Tovarisics Szvobodnaja Myszl* és „Szovremenoje Szlovo” lapokat nyomják. A „Szovremenoje Szlovo” szerkesztőjét és a „S. godnia” szerkesztőségének majdnem összes tagjait letartóztatták, úgy, hogy ezek az újságok tegnap nem jelenhettek meg. Ezenkívül még mintegy 200 író és újságíró fogtak el és több nyomtatványt foglaltak le.

RIGA, dec. 19. A rendőrség hétfőn este egy titkos gyűlésen letartóztatta a rigai *forradalmi katonai szervezet 21 tagját*, köztük hét katonát és több gimnáziumi diákot. Fontos iratokat is találtak a gyűlés színhelyén és elkoboztak egy pompásan himzett *vörös zászlót*.

A téli hajóraj utja.

PÓLA, dec. 19. A téli hajóraj tegnap a Fasana-csatornába indult, ahol hosszabb ideig maradt. Pólából egy kis tengerészeti gőzös fogja a téli hajórajjal az összeköttelést fenntartani.

Moltke és Harden.

BERLIN, dec. 19. Harden állapota tegnap óta nem javult. A mellhártyadulladás heves fájalmakat okoz neki jobb oldalán és még mindig fön áll az a veszedelem, hogy a gyulladás tovább fog terjedni. Harden régi barátja és orvosa, Sveniger táviratban fejezte ki sajnálkozását Hardennek, hogy saját betegsége miatt nem keresheti fel. A tárgyalás Moltke gróf és Harden között a panasz visszavonása dolgában még mindig folyik. Harden kész újra kijelenteni, amit már ismételtén kijelentett, hogy Moltke gróftól nem akarta megsérteni s nem is sértette meg, mert nem vádolta a büntető-törvénykönyvbe ütköző erkölcstelen cselekmények elkövetésével. De arra nem hajlandó, hogy snjálkozását fejezze ki Moltke előtt a „Zukunft”-ban megjelent közlemények miatt.

BERLIN, dec. 19. Óriási érdeklődéssel várták ma délelőtt a Harden-Moltke pör tárgyalását. Mindenki azt leste, hogy Harden megjelenik-e, vagy sem. Délelőtt tíz órakor csakugyan megjelent Harden, aki nagybetegesen feködt a lakásán, de mert nem akarta, hogy póre a végletekig huzódjék, megjelent a bírak előtt.

Az osztálysorsjáték huzása.

BUDAPEST, dec. 19. Az osztálysorsjáték mai huzásán 10.000 koronát nyert a 108.038 számú sorsjegy.

Felelős szerkesztő: Korcsmáros Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

bevezetések és kölcsönzések után

5% netto kamatot

térít meg felelnek.

A járadékadót a bank önnaga viseli.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

KARÁCSONY alkalmával

felszereltem üveg- és

porcellánraktáramat

szép és mesés olcsó-

ságu tárgyakkal

KORNICZAI G.

Via Governo 22. (Corso.)

Karácsony napra

a legszebb csokoládé- és cukorka-ajándékok valamint karácsonyfa-diszek kaphatók -

Weisz Ignác

cukorkakereskedőnél Fiume, Via Governo 24 (Corso).

Kitünő teasütemény!

Francia és olasz

nyelvet olcsón tanít kitünő módszerrel **barb. kisasszony**. Cím: Piazza del Mercato Coparte 2. sz. III. em. balra.

!! FIGYELEM !!

Az őszi idényre

Amerikai cipők

Ittálta mellett a legnagyobb választékban kaphatók

kizárólag

GEORGIJEVIČ S.

első és legnagyobb cipőüzletében
Fiume, Corso.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Fotosnyak E.

FIUME, Corsia Deák 38 I. em.

elállal zongora-javításokat hangolásokat mérsekelt áron.

Egyedüli magyar konyha Fiumében.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Szápár rakpart

az Adria-palota mellett.

• VENDÉGSZOBÁK OLCSÓ ÁRBAN. •

Grand 6 Prix

Vigyázat a véd-

jegyre.

Vigyázat a véd-

jegyre.

Dr. Ángyán, Dr. Ellsöher, Dr. Herzel, Dr. Kéty
Dr. Korányi, Dr. Laufenauer, Dr. Liebmann, buda-
pesti egyetemi tanárok; Dr. Glax tanár, Dr. Ébel,
Dr. Gorsky, Dr. Kestocky, Dr. Szemere, Dr. Szi-
geti abbaziai, Dr. Eber, Dr. Cottelli, cirkevencai,
Dr. Giordano, Dr. Veto velencei és sok más jeles
orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjegyű

Dupla

malátasört

a kőbányai Polgári serfőző r. t. gyárt-
mányát ajánlják, melynek kiváló gyógy-
és fűdítő hatása fölülmulthatatlan.

a „**GOLIÁT**” malátasör

10 fillérrel olcsóbb.

Árusítják Fiumében:

Agonia Francesco via Ciotta, Angelini Giuseppe
Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Cartesio Ni-
colò via Governo, Gambinus Buffet via Lido,
Grünfeld Buffet Corsia Deák, Moravec Carlo
Corso, Pasticceria Salomon Corso, Schittar Gio-
vanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Ales-
sandrina, Tones Valentino Corso, Unione Com-
mestibili e Coloniali via del Pino, Máv. fo-
gyasztási szövetkezet Punto Franco.

A

„De la Ville”

kávéházban

ma és minden este

BARCA JENŐ

jeles kapovári cigány zenekara

hangversenyez.

Új műfestészeti-

vegytisztító- és mosó-intézet.

Brott Lajos

Fiume Via Germania, (Mianini és Bichtmann féle ház.)

Elvállal mindennemű tisztításokat, ugyancsak úri-, női-
és gyermek-ruhát, kelméket, kezytűt, függönyöket
és szőnyeget, valamint batorszövetek, piperéket,
közönlakást műfestészeti és vegytisztítási czébbel
méréselt árak mellett.

Háztól és házhoz szállítás. Lovalező-lap elégséges.

A n. é. közönség pártfogását héri

Brott Lajos műfestő.

Elsőrangú divatszabászat

Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria I. sz. Zmaics-ház.

KÉSZIT:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.
Méréselt árak. • Kifogástalan szabás.

Karácsonyi meglepetésnek!

kor.
21.60

Különlegességek

kor.
21.60

Fiumei kávépörkölt

és a

Fiumei csokoládégyár

termékeiből
combinált csomagokban

- 2 kg. Coffea Melange
legfinomabb kávék keveréke
- 1/2 „ főző csokoládé 32 sz.
- 1/2 „ 1 doboz dupla kakao ff
- 1/4 „ ff bonbons parisién.
- 1 „ legfin. csemege és é-
tek csokoládé-keverék

Kor. 21.60

bérmentve minden posta-
állomásra.

C. Schlögl

Fiume Corso 5. sz.

Gioacchino Brun olasz vendéglője.

Alla Città di Pisino

— FIUME, Via S. Girolamo. —

az idegenek kedvelt találkozóhelye nyitva van az éjjeli vonatok és gőzösök érkezésekor is. Már kora délelőtt kitünő reggelik és uzsonnák kaphatók olasz módra készített tésztával.

Olasz konyha, német konyha. Bel- és külföldi borok.

— Kitünő Kőbányai polgári sör. —

Előfizetők elfogadtatnak.

Szíves pártfogását kér Brun Gioacchino tulajdonos.

POTOSNJAK G. FIA

zongorarakta

Via Ciotta 12.

Lovranában

(Abbazia közvetlen közelében)

a „QUARNERO“ szállodát

és PENSIÓT

LÁTOGATJA MINDEN MAGYAR EMBER.

Tulajdonos: ZIPERA RUDOLF, az abbaziai Jeanette szálló volt gazdája. Kiltüntetve a nagy korona-renddel a svéd király által.

Kitünő konyha. Elegánsan berendezett balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással. Remek terasz.

Mérsékelt árak. Fürdők a házban.

Családok részére nagy engedély.

Legelőkelőbb karácsonyi és újévi ajándékokat

ékszerekben, arany- és ezüstárakban

legnagyobb választékban és jutányos árakon ajánl

ENGELSRATH J. ékszerész

FIUME, Adamich tér és ABBAZIA, Angiolina-fürdő.

Cinematograf „EDISON“

Mozgófénykép-terem

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekélyesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

Pension Jeanette

LOVRANA.

Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.

Belkös szobák tengeri kilátással.

Saját lagéri fürdő. Mérsékelt árak. Kitünő konyha.

Magyar tulajdonos: Ódor Kálmán.

NEW-YORK

áruház

Via Andrássy I. sz. újra megnyit.

Legelőkelőbb bevásárlási forrás

női ruhák, női ingek, zsupónok, aljak, blúzok, kötények, férfi ingek, alsó nadrágok, téli trikot áruk, zsebkendők, női és férfi harisnyák, csipkék, himzések, elye m. diszek, fehérnemű diszek stb. stb.-ben.

Olcso gyári árak! Nagy forgalom! his haszonnal!

Vas- és érczárú-üzlet

Simper János

Fiume, Via Governo 20.

Telefon 402.

Kályhák, sparherdek, kályhavédők, széntartók stb. nagy raktára.

Különlegességek
konyhaedényekben.

Tivoli Szálloda és Pensio

lélei-ben, Abbaziától 10 peremyre

Gyönyörű, kiránduló hely uzsonákra. Naponta friss halak magyar gulyás és sült íba.

Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.

Jutányos árak.

Tulajdonos: BARTH E. G.

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.

— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.

Fémérük. - - -

Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek, pénzszekrények, konyhaedényekben stb.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÖRÁKTÁRA.

Iroda: Úrményi-tér 6. — Telefon szám 226.

Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova hához is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Úrményi-tér 6.

VELENCE

CAVALLETTO

SZÁLLODA és ÉTTEREM

a Márkustér közvetlen közelében teljesen újjáalakítva.

Szobák 2/3 lirától, teljes penzió 9 lirától feljebb.

Kitünő konyha, tiszta italok.

Városakocsi és meglátott az állománál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!

GŐZFŰTÉS! — FÜRDŐK!

Tulajdonosok:

Serantoni és Fratelli Scattola.

LIEBL ISTVÁN

MONTE VERDE

vendéglője a Jelačić kaszárnyával szemben.

Kitünő magyar konyha

Hamisítatlan magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Olcso havi előfizetések.

Fedett tekepálya.